

Raadsbrief ter informatie

Postadres:
Gemeente Almelo
Postbus 5100
7600 GC Almelo

Aan de raad van de gemeente Almelo

Doorkiesnummer
0625084582

Behandeld door
E Waasdorp

Datum
11 december 2018

Onderwerp

Ondersteuning bij het Huishouden en de tarieven 2018 en 2019

Geachte raadsleden,

Via deze brief informeren wij u over de (financiële) ontwikkelingen met betrekking tot de Ondersteuning bij het Huishouden gelet op de invoering van de Algemene Maatregel van Bestuur reële prijzen Wmo2015 en de (financiële) consequenties daarvan.

Aanleiding

Per 1 januari 2018 heeft Almelo, samen met 12 andere Twentse gemeenten, raamovereenkomsten afgesloten met zorgaanbieders voor de maatwerkvoorziening Ondersteuning bij het Huishouden (OH). Wij zijn hierbij op basis van de Algemene Maatregel van Bestuur reële prijs Wmo2015 (AMvB) gehouden aan het betalen van een reële prijs voor de OH. Deze AMvB, die sinds 1 juni 2017 van kracht is, verplicht ons om een lokale reële kostprijs te berekenen aan de hand van de in de AMvB genoemde kostprijselementen. Een van de kostprijselementen betreft de toepassing van de geldende cao en de daaruit voortvloeiende loonontwikkelingen. Voor de OH is de cao Verpleging Verzorging en Thuiszorg (VVT) van toepassing. In het Uitvoeringsbesluit Wmo2015 worden gemeenten verplicht een reëel Wmo tarief vast stellen waarmee een zorgaanbieder kan voldoen aan, onder andere, de arbeidsrechtelijke verplichtingen aan de beroepskracht die (bijvoorbeeld) huishoudelijke ondersteuning verricht bij een inwoner.

De 13 Twentse gemeenten hebben in juni 2017, met startdatum januari 2018, de OH aanbesteed met de mogelijkheid om vijf maal één jaar te verlengen. Bij deze aanbesteding is de AMvB reeds (verplicht) toegepast om te komen tot een reële prijs voor OH. Ingevolge het karakter van zowel de Wmo2015 als de AMvB, is het college verplicht om, in het belang van een goede prijs-kwaliteitsverhouding, een reële prijs vast te stellen voor door zorgaanbieders te leveren diensten, waarin er onder andere rekening wordt gehouden met de kosten van beroepskrachten in de zorgsector.

Met ingang van 1 april 2018 hebben werkgevers en werknemers een nieuwe cao VVT afgesloten. Deze cao bevat de volgende loonontwikkelingen:

1. Invoering nieuwe loonschaal voor huishoudelijk medewerkers per 1 april 2018. De oude loonschalen komen hiermee te vervallen. De nieuwe loonschaal kent een hoger start- en eindsalaris. Zorgaanbieders dienen hierdoor medewerkers fors hoger te salariëren;
2. Een aanvullende loonsverhoging van 4% per 1 oktober 2018;
3. Jaarlijkse doorstroom in de treden van de nieuwe loonschaal.

Zowel de inwerkingtreding, als de precieze inhoud van de nieuwe cao, was ten tijde van de aanbesteding onbekend.

Door het verplichtend karakter van de AMvB, en de verplichte doorwerking van de cao VVT, dienen de 13 Twentse gemeenten genoemde loonontwikkelingen door te voeren in het tarief voor OH.

Aanbieders en gemeenten dienen uiterlijk 1 januari 2019 afspraken te hebben gemaakt over de toepassing van de nieuwe loonschaal en over de mogelijke aanpassing van de tarieven.

Nu de 13 Twentse gemeenten per 1 januari 2019 overgaan tot verlenging van het contract OH, zijn we verplicht om per die datum de tarieven OH aan te passen conform cao loonontwikkelingen. Ook zijn we verplicht om de tarieven met terugwerkende kracht over 2018 te vergoeden.

Gelet op het bovenstaande wordt overgegaan tot een financiële compensatie van 3,25% voor zorgaanbieders over 2018. Daarnaast worden er voor 2019 nieuwe tarieven OH vastgesteld met een hoogte van € 26,04 en € 28,65 per uur.

Dit heeft voor 2018 de volgende financiële consequenties:

- Het hanteren van de loonontwikkelingen cao met terugwerkende kracht in 2018 geeft een prijsstijging van 3,25% voor 2018;
- Gemeenten ontvangen compensatie voor loon- en prijsstijgingen via de integratie-uitkering Wmo. Verwacht wordt dat deze middelen niet toereikend zijn om de extra kosten van de nieuwe loonschaal te dekken.

Dit heeft voor 2019 de volgende financiële consequenties:

- Met de aanpassing van de tarieven naar een reële prijs, is er sprake van een prijsstijging voor de OH van circa 15% in 2019 ten opzichte van het tarief voor 2018. Hiervan betreft 4% de contractuele indexatie per 1 januari 2019 en 11% de verhoging waardoor een reëel tarief conform de AMvB wordt gehanteerd;
- Met ingang van 2019 ontvangen gemeenten een compensatie door een verhoging van het accres algemene uitkering gemeentefonds. Deze middelen zijn onder andere bedoeld om loon- en prijsstijgingen te kunnen financieren. Deze middelen zijn niet toereikend en gemeenten worden geacht de kostenstijging vanuit eigen middelen te financieren;
- De verhoging van 15% betekent voor 2019 een bedrag van circa € 700.000,- (voorlopige prognose), maar is mede afhankelijk van werkelijke afname van OH in 2019¹;
- Dit brengt een overschrijding van het HO beschikbare budget. Bij het eerste P&C moment zal dit worden verwerkt.

Dit heeft voor 2020 bij ongewijzigd beleid de volgende financiële consequenties:

- Er moet rekening gehouden worden met een jaarlijkse kostenstijging voor de OH. Dit heeft te maken met de jaarlijkse doorstroom in de nieuwe loonschaal. Gemeenten zijn niet vrij om van de cao VVT af te wijken, dan wel om geen rekening te houden met de loonkostenstijgingen die uit deze cao voortvloeien;
- Dit betekent naast de jaarlijkse indexatie een jaarlijkse extra stijging van gemiddeld 3,5% de komende jaren tot en met 2022;
- De cao VVT kent een doorlooptijd tot medio 2019. Indien er in de nieuw te sluiten cao VVT per 2020 een hoger loon wordt afgesproken, loopt het financiële effect voor gemeenten nog hoger op;
- Geraamde stijging voorziet enkel in de tariefverhoging conform AMvB. Eventuele effecten van overige externe ontwikkelingen zijn hierin niet meegenomen.

Wij gaan ervan uit u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
Burgemeester en Wethouders van Almelo,
de secretaris, de burgemeester,

F.W. van Ardenne

A.J. Gerritsen

¹ Dit is mede afhankelijk van overige externe ontwikkelingen.